

Suomen pelastusalan ammattilaiset SPAL ry
Vernissakatu 6, 01300 Vantaa
Puh. (09) 867 8880
toimisto@spal.fi

LAUSUNTO

8.10.2024

Eduskunnan hallintovaliokunta
HaV@eduskunta.fi

Asia: HE 109/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2025

SPAL kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto ja esittää asiassa seuraavaa:

Sisäisen turvallisuuden kannalta on ongelmallista, että hyvinvointialueiden rahoitus on yleiskatteellinen. Malli vaikeuttaa riittävän rahoituksen kohdistamista pelastustoimen kriittisiin resursseihin. Vaarana on, että hyvinvointialueiden säästöt heikentävät onnettomuuksien ehkäisyn, pelastustoiminnan ja varautumisen laatua ja kattavuutta sekä viime kädessä pelastuspalvelujen laatua ja kansalaisten turvallisuutta. Lisäksi nykyinen pelastustoimen rahoitusperuste – asukasperusteisuus, asukastiheys ja riskitekijät – ei ota riittävästi huomioon esimerkiksi lomasesonkien aiheuttamaa vaihtelua väestömäärässä, joka on useilla alueilla merkittävä ja vaikuttaa palvelutarpeeseen huomattavasti.

Uusin pelastajatarveselvitys (sisäministeriö, Pelastusopisto 4.10.2024) vahvistaa, että vuoteen 2032 mennessä Suomeen tarvitaan 2 300 uutta pelastajaa nostamaan toimintavalmiutta ja kattamaan eläkepoistumaa. Lisäksi suurin osa alipäälylystöstä ja päälylystöstä on pelastajataustaisia, joten heidän siirtymisensä pois pelastajavahvuudesta kasvattaa pelastajatarvetta entisestään. Selvitys osoittaa, että aiemmat koulutusmäärät eivät riitä kattamaan tätä tarvetta. Sisäministeriö onkin lisännyt Pelastusopiston ja Helsingin pelastuskoulun koulutusmääriä. Jotta sisäisen turvallisuuden palvelut voidaan turvata, on välttämätöntä varmistaa oppilaitosten riittävä ja pitkäjänteinen rahoitus. Ilman riittävää rahoitusta opetushenkilöstön rekrytointi vaarantuu, mikä vaikuttaa pelastustoimen toimintakykyyn tulevaisuudessa. Oppilaitosten rahoitus on nykyisellään riittämätön, etenkin kun otetaan huomioon Pelastusopistoon kohdistuvat tuottavuusohjelman vaatimukset.

Hätäkeskuslaitoksen määrärahan leikkaus on selvässä ristiriidassa laitokselle asetettujen toiminnallisten tavoitteiden kanssa. Leikkaukset vaarantavat myönteisen kehityksen, joka hätäkeskuksissa on saavutettu henkilöstön työkuorman hallinnassa ja työhyvinvoinnin parantamisessa. Esitämme, että Hätäkeskuslaitoksen säästöt poistetaan tai vähintään kohtuullistetaan.

Suomen pelastusalan ammattilaiset SPAL ry
Pasi Jaakkola
Vt. järjestön johtaja, edunvalvontajohtaja
Puh. 045 854 1989, pasi.jaakkola@spal.fi

